

แจ้งเตือนการระบาด โรคมือเท้าปาก

จากการติดตามสถานการณ์โรคมือเท้าปากของจังหวัดร้อยเอ็ด ปี ๒๕๖๐ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีรายงานผู้ป่วย จำนวน ๔๘๐ ราย ไม่มีเสียชีวิต อัตราป่วย ๓๖.๖๘ ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วยในเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ปีนี้มากกว่า ปี ๒๕๕๙ และมากกว่าค่ามัธยฐาน ๕ ปี ในช่วงเวลาเดียวกัน ๒.๗๒ เท่า

กลุ่มอายุที่พบผู้ป่วยสูงสุด คือ กลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 1 - 2 ปี (ร้อยละ 57.83) และ อายุ 3 - 4 ปี (ร้อยละ 30.05)

ส่วนใหญ่ มักพบการระบาดเป็นกลุ่มก้อน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนประถมศึกษา

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา (ระหว่างวันที่ ๒๘ พ.ค. - ๔ มิ.ย. ๖๐) พบการระบาดในชั้นเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา ต.เกษตรวิสัย อ.เกษตรวิสัย และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต.หนองใหญ่ อ.โพนทอง

การป้องกันโรคมือเท้าปาก ต้องอาศัยความร่วมมือของศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และสถานรับเลี้ยงเด็ก ในการตรวจคัดกรองเด็กเป็นประจำทุกวันในตอนเช้า โดยเฉพาะในช่วงเปิดเทอมและตลอดจนหน้าฝน (เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐) หากพบเด็กที่มีอาการป่วยของโรคดังกล่าว ขอให้แยกออกจากเด็กปกติพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองรับกลับบ้านทันที หลีกเลี่ยงไม่让孩子ที่มีอาการป่วยเล่นคลุกคลีกับเด็กปกติ และหากพบว่าป่วยควรพักรักษาตัวอยู่ที่บ้านจนกว่าจะหายขาด ไม่พาเด็กไปในที่ชุมชนแออัด เช่นห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ เป็นต้น รวมถึงให้เด็กล้างมือบ่อยๆ หรือทุกครั้งสัมผัสสิ่งสกปรกปนเปื้อนเชื้อโรค นอกจากนี้ ต้องหมั่นทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องมือ ของใช้ ของเล่น ภายในศูนย์ฯ และโรงเรียนเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือทุกครั้งที่มีเด็กป่วยด้วยโรคดังกล่าว

หากพบเด็กป่วยเป็นโรคมือ เท้า ปาก ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใกล้บ้านทันที

4 ร. สกัดโรค มือ เท้า ปาก

- ร.** รักษาความสะอาดสถานที่ บ้าน โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก
- ร.** รักษาสุขอนามัย หมั่นล้างมือก่อน และหลังรับประทานอาหาร และหลังขับถ่าย
- ร.** รู้ทันสังเกต มีไข้ มีจุด หรือผื่นแดงบริเวณมือ เท้า ปาก
- ร.** ระวัง ไข้สูง หอบเหนื่อย ซึม กล้ามเนื้ออ่อนแรง รีบพบแพทย์ทันที

อ้ออ้อค๊ะ

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

f กรมอนามัย DOH

"ความสะอาด...หัวใจสำคัญในการป้องกันโรคมือ เท้า ปาก"

การป้องกันโรค

ดูแล

- รักษาความสะอาดสุขอนามัยส่วนบุคคล
- ล้างมือ ฟอกสบู่ให้สะอาด ก่อนรับประทานอาหาร และหลังขับถ่ายทุกครั้ง
- ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหาร ไม่ใช้แก้วน้ำ หลอดดูดช้อน ขวดนม ร่วมกับผู้อื่น

หลีกเลี่ยง

- การคลุกคลี ใกล้ชิดกับผู้ป่วย
- แยกเด็กป่วยออกจากเด็กปกติ และให้หยุดเรียนจนกว่าจะหายป่วย
- นำทารกและเด็กเล็กไปในสถานที่แออัด หรือที่ๆ เด็กอยู่ร่วมกันจำนวนมาก หรือเล่นของเล่นร่วมกันในที่สาธารณะ ในช่วงที่มีการระบาด

ทำความสะอาด

- ผู้ดูแลเด็กต้องตัดเล็บให้สั้น หมั่นล้างมือบ่อยๆ
- ล้างมือให้สะอาดโดยเร็ว เมื่อเช็ดน้ำมูก น้ำลาย หรือเปลี่ยนผ้าอ้อม เสื้อผ้าที่เป็นอุจจาระ
- พื้น เครื่องใช้ หรือของเล่นเด็ก ที่อาจปนเปื้อนเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ

ไปพบแพทย์

- ควรพาเด็กป่วย ไปพบแพทย์ หากมีไข้สูง และสงสัยว่าจะเป็นโรค มือ เท้า ปาก
- ให้ข้อมูลแก่แพทย์ผู้ทำการรักษา หากมีเด็กรอบข้างป่วยด้วยโรค มือ เท้า ปาก

3

โรคมือเท้าปาก

Hand foot mouth disease

โรคมือเท้าปากเป็นโรคติดต่อไวรัสที่มักจะเป็นในเด็กที่อายุน้อยกว่า 5 ขวบ แต่ก็อาจจะพบในผู้ใหญ่ได้ โรคมือเท้าปากจะเกิดเชื้อไวรัสกลุ่ม Enterovirus genus ซึ่งเชื้อโรคในกลุ่มนี้ประกอบไปด้วย polioviruses, coxsackieviruses, echoviruses, and enteroviruses

สาเหตุ

โรคปากเท้าเปื่อยเกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่ชื่อว่า Coxsackievirus โดยต้องประกอบด้วยพื้นที่ มือ เท้า และปาก เริ่มต้นเป็นที่ปาก เหงือก เพดาน ลิ้น และลามมาที่มือ เท้า บริเวณที่พันพัวอ่อนเช่นกัน พบจะเป็นตุ่มน้ำใส มีแผลไม่มาก อายุที่เริ่มเป็นคือ 2 สัปดาห์จนถึง 3 ปี พบจะหายใน 5-7 วัน

การติดต่อ

เชื้อมีติดต่อกันการสัมผัสสัมผัส: น้ำลายของผู้ป่วย หรือน้ำจากพื้นที่มือหรือเท้า และอุจจาระ ระยะที่แพร่เชื้อประมาณอาทิตย์แรกของการเจ็บป่วย เชื้อนั้นอาจจะอยู่ในร่างกายได้เป็นสัปดาห์หลังจากอาการดีขึ้นแล้ว ซึ่งยังสามารถติดต่อสู่ผู้อื่นได้แม้จะหายแล้ว

อาการ

อาการมักจะเริ่มด้วย มีไข้สูง เมื่ออาการ ครั้นเนื้อครั้นตัวขึ้นคอ หลังจากมีไข้ 1-2 วันจะเห็นแผลแดงเล็กๆที่ปากโดยเป็นตุ่มน้ำใสในระยะแรก และแตกเป็นแผล ต่ำแหน่งของแผล มักจะอยู่ที่เพดานปาก หลังจากนั้นอีก 1-2 วันจะเกิดที่มือและเท้า แต่ก็จะเกิดที่แขนและขาในเด็กที่เจ็บปากมาก อาจจะมีคราบน้ำ ครรภ์อาการรุนแรง เด็กมีไข้สูง ซึม และชัก อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

การรักษา

ไม่มีการรักษาเฉพาะโดยการรักษาตามอาการ

- ถ้ามีไข้ให้ paracetamol สดใจ ห้ามให้ aspirin
- บ้วนปากด้วยน้ำเกลือโซเดียมคลอไรด์ 1/2 ช้อน ต่อ น้ำ 1 แก้ว ดองนั้นใจว่าเด็กบ้วนคอได้
- ดื่มน้ำให้พอ

การป้องกัน

ป้องกันได้โดยการหลีกเลี่ยงการสัมผัส น้ำมูก น้ำลาย เสมหะของผู้ป่วย รวมทั้งน้ำจากตุ่ม และอุจจาระ การลดความเสี่ยงของการติดต่อทำได้โดย

- ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำ
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วย
- หลีกเลี่ยงที่แออัดมาก
- ทำความสะอาดอุปกรณ์ที่มีการสัมผัส เช่น ลูกบิด โถงรีพอร์ท ฯลฯ

